

શુકગુઝારીની
ચાલીસ લિકમતો

: લેખક :

અભામા નસીરુદ્દીન 'નસીર' હુંઝાઈ

: અનુવાદક :

અકબર હબીબ રાજન

ખાનાએ લિકમત-ઈદારાએ આરીફ

ʿALLĀMAH
NAṢĪR AL-DĪN "NAṢĪR" HUNZĀ'Ī

مہاراشٹر کا

શુક્રગુઝારીની ચાલીસ હિકમતો

ISW

લેખક

અલ્લામા નસીરુદ્દીન હુન્ઝાઈ

Institute for

અનુવાદક

Spiritual Wisdom
and
Luminous Science

અકબર હુબીબ રાજન

Knowledge for a united humanity

પ્રકાશક

ખાનાએ હિકમત-ઈદારાએ આરીફ

૩-A, નૂર વીલા, ૨૬૯, ગાર્ડન વેસ્ટ,

કરાચી-૩.

જ્ઞાનની હૈયાતનુ પાણી

ક્રતેહઅલી હબીબ - ખાનાએ
હિક્મતના લાઈફ પ્રેસીડેન્ટ અને તેમના ફરીશ્તા
સમા ધર્મ પત્ની બેગમ ગુલશકર - ખાનાએ
હિક્મતના એડવાઈઝર તથા તેમના ખુશનસીબ
કુટુંબ મારક્ત જ્ઞાન અને હિક્મતના
તરસ્યાઓને જ્ઞાનની હૈયાતનુ પાણી
(પીવડાવવામાં આવે છે).

પ્રસ્તાવના

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ

પ્રીય મિત્રો ! આવો આપણે સઘળા મળીને અદ્વાહતઆલાની અગણિત ન્યામતો માટે શુક્રગુઝારી અને દુઆ કરતાં કરતાં ધણા બધા અશ્રુઓ વહાવીએ, એટલે સુધી કે આપણે ફનાની મંઝીલથી ખૂબ જ નજદિક થઈ જઈએ, કેમકે અદ્વાહ, રસૂલ અને સાહબે અમ્રના હીદાયત કરનાર નૂરે એટલાં મોઅજ્જા કર્યાં છે અને એટલા મહાન ઉપકારો થયા છે કે તેની વિપૂલતા અને સુંદરતા તથા ગૌરવથી અજબ પ્રકારનો ડર લાગી રહ્યો છે.

પ્રીય સાથીઓ ! હું તમો સઘળા ઉપરથી સો સો વાર કુરબાન થઈ જાઉં ! આ તમારી પ્રેમભરી ગીરીયા વ ઝારી અને પવીત્ર અશ્રુઓ વહેવડાવવાની કિંમત હતી કે જેનાથી હું આપણાં વહાલા, જાનથી પાણ પ્યારા (ઈમામે ઝમાન અ.સ.)ના શહેર અને મુકામ સુધી જઈ શક્યો, અલહમ્દોલિલ્લાહ ! આ નારીઝ બંદાને જમાતના એવા એવા અમલદારો અને સભ્યોથી મુલાકાતનું સદ્ભાગ્ય સાંપડ્યું કે જેઓ ઈમામે ઝમાન અલૈહીરસસલામના ખાસ નજદિક રાતદિવસ ખિદમત કરી રહ્યા છે. ખુદા એ હકીકતનો સાક્ષી છે કે હું એ જબરદસ્ત ખુશી અને આનંદવિભોર સ્થિતિ સામે હારીને બેહાલ થઈ રહ્યો હતો. મેં તે સદ્ભાગ્યવાળી આંખ્યુમાં રૂહાની માશુકના દીદારની કલ્પના કરી કે જે પાક પવીત્ર ઈમામના નૂરાની ચહેરાને વારંવાર નીરખતી રહે છે.

મારો એક બુસેસ્કી ભાષાનો શેર છે

તરજુમો : “ઓ (મારા) મૌલા ! જો હું તારી આજુબાજુ તારી ચારે તરફ ફરી શકવાનું (તવાફ કરવાનું) સદ્ભાગ્ય પ્રાપ્ત નથી કરી શક્યો તો મારા માટે એ વાત જરૂરી છે કે હું તે લોકોનો તવાફ કરું કે જેઓ તારા પ્રેમની શરાબથી મસ્ત અને ચૂર થઈ ગયા છે.”

હઝરત ઈસાના વિષે કુરાનમાં એક દાખલો છે (૧ જઅલુની મુબારગન એન મા કુતુ. ૧૮/૩૧)ને દૈદિ સમક્ષ રાખતાં અમો વિશ્વાસપૂર્વક એ કહી શકીએ છીએ કે સર્વસંપૂર્ણ માનવીનું બરકતવંતુ વ્યક્તિત્વ જ્યાં હોય ત્યાંથી હંમેશા અસંખ્ય જાહેરી અને બાતિની બરકતો ફેલાતી રહે છે, જેમ સૂર્ય પોતાના કેન્દ્રમાંથી હંમેશા એકધારી રીતે પ્રકાશ વિખેરે છે, તે જ રીતે ઊચ્ચ મુકામી ઈમામ (અ.સ.)ની પવીત્ર નૂરાનીયત, રૂહાનીયત અને વ્યક્તિત્વથી લાભ અને બરકતોનો ક્રમ ચાલતો રહે છે.

વહાલા મિત્રો ! તમારા માટે આ કોઈ નવી વાત નથી કે મનુષ્ય એક નાનું વિશ્વ છે એટલે કે દરેક માનવી તેની શક્તિ મુજબ એક વ્યક્તિગત જગત છે અને દરેક વ્યક્તિગત મનુષ્યમાં આકાશ અને ધરતીની સઘળી વસ્તુઓ મૌજૂદ છે પછી એ સિદ્ધાંતની આ સમજાણ કેમ કરીને ખોટી થઈ શકે છે કે પ્રત્યેક માનવીની રૂહ જ્ઞાન (ઈલ્મ) અને ઈબાદતના મારફત વિશ્વવ્યાપી રૂહ (કાયનાતની રૂહે), મહાન રૂહ)માં ફના થઈને તેનાથી એક અને સર્વત્ર પથરાયેલી, સર્વમાં સમાયેલી થઈ શકે છે ?

પરીપૂર્ણ અક્લ (અક્લે કુલ)ના ફરીશ્તાના ઘાગા બધાં નામોમાંથી

એક નામ છે “હમ્” (વખાણ), એ મુજબ “અલહમ્દુલિલાહીરૈબ્બીલ આલમીન”ની તાવીલ એ છે કે “અક્લે કુલનો ફરીશ્તો મહાન ખુદાતઆલાનો જ છે” કે જેના મારફત તે પવીત્ર વ્યક્તિગત જગતોનું પાલન પોષણ કરે છે અને એ તેના ખાસ વખાણ છે.

કુરાનની સૂરા ઝરમી (સૂરતે શુરા)ની આયત નંબર પાંચમાં કુરાનના કાયદા મુજબ એક મહાન હિકમત છુપાયેલી છે. જેનું તાવીલ મુજબનું અનુમાન એ છે કે “એમાં જરાયે છેટું નથી કે આકાશ ઉપરથી અલગ થઈને ફાટી પડે, અને ફરીશ્તાઓ પોતાના પરવરદીગારના અક્લે કુલની નૂરાનીયતમાં તસ્બીહ કરતા રહે છે અને (ધરતી પર રહેનારાઓ) જમીનવાળાઓના માટે માફી માંગે છે.” “હમ્” શબ્દમાં આ તાવીલી હિકમત સમાયેલી છે. અહીં એ પાણ જાણાઈ આવે છે કે મહાન ફરીશ્તાઓ અશક્ય (જે ન બની શકે) એવી વસ્તુ કે એવી બાબતના માટે દુઆ નથી કરતા અને ન તો તેઓ એવા ગુનેહગાર લોકોના માટે બક્ષીસ ની માંગણી કરે છે કે જેઓ માફીને લાયક નથી અને આ પરથી એ હકીકત સ્પષ્ટ થઈ કે અંતમાં (છેવટમાં) સર્વને નજાત અને બહેશ્ત મળનાર છે, જો કે ઘણા લોકો કામચલાઉ રીતે એટલે કે થોડા વખતના માટે અજ્ઞાનતાની ઘેઝમમાં દાખલ થયેલા છે.

મહાન અને સર્વશક્તિમાન ખુદાનું ફરમાન છે (તરજુમો) “અને પૃથ્વી તેના માલિકના નૂરથી પ્રકાશીત થઈ જશે અને ફરણીના લેખ (જે કાર્યો કર્યા હશે તેનું નામુ) સામે ધરવામાં આવશે (રાખી દેવામાં આવશે) અને નબીઓ (પયગમ્બરો) તથા સાક્ષીઓને હાજર કરવામાં આવશે...” ૩૯ : ૬૮, જો કે તે વ્યક્તિગત જગતની વ્યક્તિગત ક્યામત

હોય કે પછી જાહેરી જગતની એકત્રિત ક્યામત હોય, દરેક પ્રકારે એ સવાલ ઊભો થાય છે કે અહીં પૃથ્વી (જમીન)થી શું હેતુ છે ? આ પૃથ્વીનો ગ્રહ ? કે પછી તેમાં રહેનારાઓ ? જાહેરી ધરતીને (પૃથ્વીને) ભૌતિક પ્રકાશની જેટલી જરૂરત છે તે તો શરૂઆતથી જ મળેલ છે, તો શું આ કુરાનની ભવિષ્યવાણીનો એવો અર્થ તો નથી કે રૂહાનીયતના ઝમાનામાં સઘળા લોકો ઉપર નૂરાની જ્ઞાન-ઈલ્મની વર્ષા થનાર છે ? અને એ સવાલ જુદો છે કે શું એવા જબરદસ્ત જ્ઞાનની વર્ષા વ્યક્તિગત જગતમાં થશે કે જાહેરી જગતમાં ? કે પછી બનનેમાં ?

દરેક વ્યક્તિમાં સુક્ષ્મ આણના સ્વરૂપમાં, સઘળું (અવ્વલ) જે વીતી ચૂક્યું છે અને (આખર) જે ભવિષ્યમાં આવનાર છે તે મૌજૂદ હોય છે, માટે જ્યારે કોઈ મોમીન ભક્ત ઉપર વ્યક્તિગત ક્યામત પસીર થાય છે ત્યારે તેને સઘળા પ્રાણીઓની ક્યામતનું પ્રતિનિધીત્વ ગણવામાં આવે છે અર્થાત વ્યક્તિગત ક્યામતમાં એકઠી ક્યામત ધૂપી રીતે બની જાય છે અને બીજો મુદ્દો એ છે કે એ જ વ્યક્તિગત ક્યામત તે મોમીન બંદાની અને અન્ય સઘળાઓની કરણીનું પુસ્તક (આમાલ નામું) પાણ છે.

કુરાનમાં પ્રત્યેક ઈલ્મી સવાલના માટે સંપૂર્ણ જવાબ મૌજૂદ છે, દાખલા તરીકે એ સવાલ થાય કે બહેશ્તમાં, ત્યાંના રહેનારાઓના માટે શું શું વસ્તુઓ અર્થાત ન્યામતો છે ? તેનો જવાબ અસંખ્ય પવીત્ર આયતો દ્વારા મળી શકે છે અને તેમાંથી એક આ છે. “લહુમ્મા યશ આઉન ફીહા વ લદઈના મઝીદુન” પ૦ : ૩૫.

તરજુમો : તેમને બહેશ્તમાં સર્વ કાંઈ મળશે જે જે ઈચ્છશે,

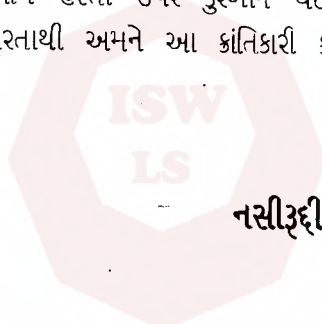
અને અમારી પાસે તે કરતાંયે વધારે છે.

હવે ધારી લો કે એક માંમન જન્નતમાં છે અને તે ઈચ્છે છે કે તેનો અંત હઝરત પયગમ્બર સાહેબ (સ.અ.સ.)ની સાથે થાય કે જેથી તે હુઝુરે અનવર સલ્લલ્લાહો અલૈહી વ આલેહી વસલ્લમની મેઅરાજ અને અતીશય મહાન ભેદોનું અવલોકન કરી શકે, તો ચોક્કસપણે તે મોમનને એ અતી ઘણી મોટી ન્યામત મળશે, કેમકે “દરેકમાં સઘળા”ના સિદ્ધાંત મુજબ રહેમતે આલમ સલ્લમ (પયગમ્બર સાહેબ)માં સઘળા લોકો મૌજૂદ હતા, અને અદ્વાહતઆલાનો એ પાણ કાયદો છે કે પ્રત્યેક માનવીને મરજીથી કે મરજી વિરૂદ્ધ (ખુશીથી કે નારાજગીથી) માથું ઝુકાવીને તેની તરફ પાછા જવું છે (૩ : ૮૩) અને ખુદાની તરફ પાછા જવું સીરાતે મુસ્તકીમ (પયગમ્બર અને ઈમામ) થકી જ શક્ય છે અને સાચા દીનનો એ રસ્તો મેઅરાજ સુધી જાય છે.

મારાં રૂહાની ભાઈઓ અને બહેનો ! મારી જાણમાં છે કે તમો સઘળાં રૂહાની પ્રગતીને જાન અને દિલથી ઈચ્છો છો (ચાહો છો) અને તે માટે પ્રયત્નો પણ ચાલુ છે તેમ છતાં મારી સલાહ એ છે કે તમો ઊચ્ચ પ્રકારની રૂહાની પ્રગતીના માટે સામાન્ય અને ખાસ ઈબાદતની સાથે સાથે ઈસ્મુલ યકીન એટલે કે વિશ્વાસમય જ્ઞાનથી પણ કામ લ્યો, કેમકે હકીકી જ્ઞાનના વગર એકલી ઈબાદતથી કોઈ ખાસ રૂહાની પ્રગતી નથી થઈ શકતી.

“શુક્રગુઝારીની ચાલીસ હિકમતો”નો આ લેખ (આ નિબંધ) સામાન્ય રીતે દરેકના માટે છે અને ખાસ કરીને તેમના માટે છે,

જેમની રૂઠોની દુઆઓ અને યાદો મારાં દીલને અને મગજને દરેક વેળાએ તાજું (સ્ફુર્તિમય) રાખતા રહે છે, એ વહાલા મિત્રોની મહાન અને ઊચ્ચ ઊમેદોના શા વખાણ કહું કે જે મોનોરીયાલીટી (એક હકીકત) ઉપર વિશ્વાસ રાખે છે. આપણે સઘળાં પ્રેમ અને મહોબ્બતની સાથે તે પાક પવીત્ર હસ્તી ઉપર કુરબાન થઈ જઈએ કે જેમાણે તેમની સંપૂર્ણ ઉદારતાથી અમને આ ક્રાંતિકારી કલ્પના અર્પણ કરી. અલહમ્દીલિલાહ.

સૌથી નમ્ર સેવક
નસીરુદ્દીન નસીર હુઝાઈ
લંડન ૯-૭-૧૯૯૩

**Institute for
Spiritual Wisdom
and
Luminous Science**
Knowledge for a united humanity

શુક્રગુઝારીની ચાલીસ હિકમતો

હિકમત-૧ અલહમ્દોલિલાહ આપણે ઈસમાલીઓ હઝરત આદમના વખતથી ક્યામત સુધી નૂરે ઈમામતના હાજર અને મૌજૂદ હોવામાં મानीએ છીએ અને આ માન્યતા આપણા માટે અદ્વાહતઆલાની બહુ જ મોટી ભેટ છે (ઈનામ છે).

હિકમત-૨ અલહમ્દોલિલાહ, હઝરત પયગમ્બર સહ્નલાહો અલૈહી વ આલૈહી વ સહ્નમના ફરમાન મુજબ અહેલે બૈત એટલે કે ઈમામે ઝમાન અલૈહીસ્સલામ આપણા માટે નુહની કીશ્તી (હઝરત નુહનું વહાણ) છે. એ જ કારણે આપણને અજ્ઞાનતા અને આડે રસ્તે ચડી જવાના તોફાનથી છુટકારો મળેલ છે.

હિકમત-૩ અલહમ્દોલિલાહ, કુરાનમાં જે રીતે હઝરત ઈબ્રાહીમની આલના વખાણ કરવામાં આવ્યા છે (૪ : ૫૪) તે હવે હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.સ.)ની આલ એટલે કે વખતના ઈમામ (હાજર ઈમામ)ના વખાણ છે. એ જ અર્થમાં આપણા ઉપર શુક્ર કરવું વાજબ છે કે આપણે કુરાનની હિકમતના ખજાનાથી જોડાયેલાં છીએ.

હિકમત-૪ અલહમ્દોલિલાહ, મૌલા અલી (અ.સ.) હઝરત હાઝનના સમાન હતા, અને ઈમામે ઝમાનમાં હઝરત અલી (અ.સ.)નું નૂર મૌજૂદ છે.

હિકમત-૫ અલહમ્દોલિલાહ, ઈસ્લામ મઝહબ હઝરત નબી સાહેબ (સ.અ.સ.) ઉપર આવીને સંપૂર્ણ થયો અને આપ નામદાર

(સ.અ.સ.)ના સાચા વારસદારો (પવીત્ર ઈમામો)ને કારણે મઝહબની એ સંપૂર્ણતા તેની જગ્યાએ ચાલી રહેલી છે અને જે ન્યામત સંપૂર્ણતાના દરજ્જા સુધી પહોંચી હતી તે પણ મૌજૂદ છે.

હિક્મત-૬ અલહમ્દોલિલાહ, આપણે મુસલમાન છીએ. હઝરત મહમહ રસુલુલાહ (સ.અ.સ.) અને હઝરત અલી મુર્તઝા (અ.સ.) ઉપર જાન ન્યોચ્છાવર કરનાર, દોસ્તદાર અને શાહ કરીમ અલ હુસૈની હાઝર ઈમામના વક્ષદાર મુરીદ છીએ અને આ અમારું મોટું અનંત સદ્ભાગ્ય છે.

હિક્મત-૭ અલહમ્દોલિલાહ, મોમીન હંમેશા જીવંત રહેવાને માટે પેદા કરવામાં આવ્યો છે અને તેનો દુનિયામાં આવવાનો હેતુ મારફત (ખુદાની ઓળખ) છે કે જેથી તે છેવટના હેતુ તરીકે ગંજે મખ્દી એટલે કે છૂપા ખજાનાને પ્રાપ્ત કરી શકે.

હિક્મત-૮ અલહમ્દોલિલાહ, દરેક મોમન પુરુષ અને મોમન સ્ત્રીના રૂહ અને રૂહાનીયતમાં જાહેરી બ્રહ્માંડની જેમ એક બ્રહ્માંડ છુપાયેલું છે જેમાં બહેશતની વ્યક્તિગત સલ્તનત (બાદશાહી) મૌજૂદ છે, અને તે કઈ ન્યામત છે જે ત્યાં મૌજૂદ ન હોય.

હિક્મત-૯ અલહમ્દોલિલાહ, દીન-મઝહબના જાહેર અને બાતિનમાં ખુદાની ન્યામતો એટલી વધારે પડતી છે કે જેને આપણે ગણી નથી શકતા અને ન તો તેનો જેવો હોવો જોઈએ તેવો આભાર માની શકીએ છીએ. માટે બહેતર એ છે કે આપણે આપણી નબળાઈઓનો સ્વીકાર કરીએ અને થોડાં અશ્રુ વહાવીએ.

હિક્મત-૧૦ અલહમ્દોલિલાહ, નૂરે ઈમામતનો ક્રમ (વંશપરંપરાગત

ચાલવું) ખુદાની રસ્સી છે, જેને આપણે ઈસમાઈલીઓએ મજબૂતીથી પકડી રાખેલ છે અને આ અમલ એવો મૂળભૂત (પાયાનો) અને જરૂરી છે કે તેમાં સઘળા સિદ્ધાંતિક હુકમોને પૂરા કરવાની ક્રિયા દુપાયેલી છે.

હિક્મત-૧૧ અલહમ્દોલિલાહ, તેની (ખુદાની) હિક્મત ઘણી અજીબો ગરીબ (ચિત્ર-વિચિત્ર) છે. તે પોતાની વસ્તુઓને ન ફક્ત ફેલાવીને રાખે છે પરંતુ જ્યારે ઈચ્છે ત્યારે સંકેલી પણ લ્યે છે. જેમકે કુરાન ૧૧૪ સૂરાઓ ઉપર ફેલાયેલું છે અને ઉમ્મુલ કિતાબ (પુસ્તકની માતા એટલે કે સુરતુલ શતેહા)માં તે સંકેલાયેલું છે માટે સુરતુલ શતેહા પઢવાનો સવાબ પુરા કુરાન પઢવાની બરાબર છે.

હિક્મત-૧૨ અલહમ્દોલિલાહ, કુરાનમાં ફરમાવેલું છે કે “જો તમો શુક કરશો તો તમોને વધુ ન્યામતો આપીશ.” ૧૪/૭. એમ પણ થઈ શકે છે કે શુકગુઝારીથી ન્યામતો ઉપર પ્રકાશ પડે અને તેની ક્કર અને મહાનતા વંધી જાય જ્યારે કે નાશુકીથી ન્યામતો ઉપર અંધકાર છવાઈ જાય છે.

હિક્મત-૧૩ અલહમ્દોલિલાહ, કુરાનનું પ્રતિનિધીત્વ કરતી આયતો જેમાં પૂરાં કુરાને પાકનો ખુલાસો વર્ણવેલો ગણાવવામાં આવેલ છે, જેમકે સુરહ યાસીનમાં ફરમાવેલું છે “અને અમોએ (અક્લ અને જાન તથા જ્ઞાન અને હિક્મતની). દરેક વસ્તુ ઈમામે ઝમાનમાં સમાવી દીધી છે.” ૩૬/૧૨.

હિક્મત-૧૪ અલહમ્દોલિલાહ, કુરાન હઝરત અલી (અ.સ.)ની સાથે છે અને હઝરત અલી (અ.સ.) કુરાનની સાથે છે જેનો અર્થ

એમ થયો કે જ્યારે આપણે કુરાનમાં જઈએ છીએ (કુરાનનો અભ્યાસ કરીએ છીએ) તો હઝરત અલી (અ.સ.)નું નૂર પણ મળી જાય છે અને જ્યારે આપણે હઝરત અલી (અ.સ.)ને ઓળખીએ છીએ તો કુરાનની મારફત પણ મળી જાય છે.

હિક્મત-૧૫ અલહમ્દોલિલાહ, બરહક એટલે કે સાચા ઈમામ નૂરના ઝરણાનું મૂળ છે. જો જાહેરી સૂર્યમાં સૂર્યમંડળની દરેક ચ્યના (દરેક પ્રાણી) માટે સર્વ કંઈ છે તો પછી ખુદાના નૂરના જાહેર સ્વરૂપમાં કંઈ વસ્તુની ઓછપ હોઈ શકે છે.

હિક્મત-૧૬ અલહમ્દોલિલાહ, બાતિની ન્યામતોની મહાનતા અને બુઝુર્ગી તથા કદર-કિમતની એ સ્થિતિ છે કે હિક્મત વગર ન તો તેની ઓળખાણ થઈ શકે છે અને ન તો શુક્રગુઝારી, એ જ કારણ છે કે અદ્વાહતઆલાએ ફરમાવ્યું કે “અને અમોએ લુકમાનને હિક્મત અર્પણ કરી દીધી (અને ફરમાવ્યું કે) અદ્વાહનો શુક્ર કરતા રહો (ઉપકાર માનતા રહો). ૩૧/૧૨.

હિક્મત-૧૭ અલહમ્દોલિલાહ, રૂહાની સમુદ્ર પોતાના ટીપાંમાં સમાઈ શકે છે જ્યારે કે ભૌતિક સમુદ્ર ન તો ટીપાંમાં સમાઈ શકે છે કે ન તો તેની પાસે જઈ શકે છે.

હિક્મત-૧૮ અલહમ્દોલિલાહ, આપણો મઝહબ શુભેચ્છાઓનો છે, આપણે ઈસ્લામ અને માનવતાની બહેતરી અને ભલાઈ ઈચ્છીએ છીએ કારણ કે આ માનવજાતિ જાણે કે ખુદાનું એક કુટુંબ છે માટે અદ્વાહને સૌથી વહાલાં અને પસંદ આવનાર માનવી તે છે કે જે તેના કુટુંબને વધારે શયદો પહોંચાડે અને તેના કુટુંબના સભ્યોને આનંદ આપે,

ખુશી આપે.

હિક્મત-૧૯ અલહમ્દોલિલાહ, આપણા પવીત્ર મઝહબમાં શરીયત, તરીકત, હકીકત અને મારફતના ઊચ્ચ નમૂનાઓ મૌજૂદ છે.

હિક્મત-૨૦ અલહમ્દોલિલાહ, ઈસ્લામ વિશ્વવ્યાપી મઝહબ છે. તેના નમૂનાઓ અને દલીલો ઈસમાઈલી મઝહબમાં મળે છે કારણ કે અહીં છેવટમાં સૌની નજાત (મુક્તિ)ની કલ્પના મૌજૂદ છે અને તેથી જ સઘળા માનવીઓ માટે શુભેચ્છાની માગણી છે.

હિક્મત-૨૧ અલહમ્દોલિલાહ, ઈમામે ઝમાનની જાહેરી અને બાતિની હિદાયતની વ્યવસ્થા અનુપમ અને લાજવાબ છે, જેના થકી આપણી ભાગ્યશાળી જમાત દીન અને દુનિયાની સફળતા અને ખ્યાતિ પ્રાપ્ત કરી રહી છે.

હિક્મત-૨૨ અલહમ્દોલિલાહ, બરહક ઈમામે આપણા મહાન પીરેના મારફત આપણા ઉપર ઘણો મોટો ઉપકાર કર્યો કે તેવારે આપણને મારફતનું આબેહયાત (પવીત્ર પાણી) પીવડાવીને જીવતા કરી દીધા નહીં તો અત્યાર પર્યંત આપણે મર્યાદા હતાં.

હિક્મત-૨૨ અલહમ્દોલિલાહ, પાક અને પવીત્ર ઈમામે (અ.સ.) સદ્ભાગી ઈસમાઈલી જમાતની દીની અને દુન્યવી ખિદમતના માટે જેવી અને જેટલી શીસ્તબદ્ધ સંસ્થાઓ આપી છે તેવી અને તેટલી સંસ્થાઓ કોઈ અન્ય જમાતમાં નથી મળતી, ઈમામ (અ.સ.)ની સંસ્થાઓ દ્વારા ન ફક્ત જમાતને જ કાયદો મળે છે પણ તેમાં અમલદારો અને સભ્યોનું ઘણું મોટું માન પણ છે (તેમની ઈઝજત પણ થાય છે).

હિક્કમત-૨૪ : અલહમ્દોલિલાહ, શારીરિક દુઃખો (તક્લીફ) થોડા સમયની છે, રૂહાની રાહત દાયમી એટલે સદાય રહેનાર છે. દુનિયા થોડાં દિવસ છે આખરત અનંત છે અને ખુદાની રહેમત દરેક વસ્તુ ઉપર છવાયેલી છે.

હિક્કમત-૨૫ અલહમ્દોલિલાહ, દીનમાં સૌથી મોટી કળા (મોટે હુનર) આજીઝી એટલે કે નમ્રતા અને રહેમદીલી છે અને સૌથી મોટું વિજ્ઞાન (સાયન્સ) ગીરીયા વ ઝારી છે કારણ કે આ કાર્ય થકી દીલ અને જ્ઞાનની પવીત્રતા થઈ જાય છે જેમાં અગણિત કાયદાઓ છુપાયેલાં છે.

હિક્કમત-૨૬ અલહમ્દોલિલાહ, જેઓ નૂરના સાચા આશિક છે તેઓ નૂરાની ઈબાદતના માટે રાતના ઊઠે છે. તેઓ મનમાં ક્રહે છે કે અમને અમારા વહાલા મહેબુબના દીદાર માટે જવું છે. તેમની રૂહાનીયતમાં રોજ બ રોજ પ્રગતી થતી જાય છે.

હિક્કમત-૨૭ અલહમ્દોલિલાહ, મૌલાના પવીત્ર ઈશ્કની બરકતથી દરેક મુશ્કીલો આસાન થઈ જાય છે અને જેને આ હિક્કમત સભર ઈશ્ક નથી તેને દીનની દરેક વાતો ભારી લાગે છે. મોમનને ઈમામે અમાનના પવીત્ર ઈશ્કના માટે પીગળી જવું જોઈએ.

હિક્કમત-૨૮ અલહમ્દોલિલાહ, નૂરનું ઈશ્ક અસલમાં ખાસ મોમીનોના માટે જ છે. ખૂબ મોટી ખુશીની વાત છે કે જ્ઞાન અને ઈબાદતથી ઈશ્કનો અગ્ની વધુ તેજ, વધુ પ્રજ્વલિત થાય છે અને બીજાં સ્વરૂપમાં દરેક વખતે માશુકની સુંદરતા સામે આવે છે.

હિક્ષમત-૨૯ અલહમ્દોલિલાહ, આપણે સઘળાં ઉચ્ચ મુકામી ઇમામના રૂહાની બાળકો છીએ અહીં ખૂબ વિચાર અને ફિકર કરવાથી જાણાશે કે એ કેટલી મોટી મહેરબાની હોઈ શકે છે અને તેની સાથે એ પણ ઘણું જરૂરી છે કે આપણી જવાબદારીઓને સમજીએ.

હિક્ષમત-૩૦ અલહમ્દોલિલાહ, દુઆને ઇબાદતના મગજનો દરજ્જો મળેલ છે જે લોકોને દુઆ પડવાની આજ્ઞા કરવામાં આવી છે તેમને ફરીશ્તાઓની ઇબાદત અર્પણ થયેલી છે કેમકે ફરીશ્તાઓ દુઆ અને ઝીકર કરતા રહે છે.

હિક્ષમત-૩૧ અલહમ્દોલિલાહ, મહાન ઇમામના બે દરવાજાઓ છે, જાહેરી દરવાજો અને બાતિની દરવાજો કે જેથી છેટેના અને નજીકના મુરીદોના માટે હઝરત ઇમામ સુધી પહોંચવું શક્ય થઈ શકે.

હિક્ષમત-૩૨ અલહમ્દોલિલાહ, ઇમામતના નૂરના ભેદોનો ભેદ એ છે કે ત્યાં નૂરાની ઇબાદતની આજ્ઞા આપવામાં આવે છે કે જેથી પવીત્ર રૂહોને ઇલ્મુલ અસ્મા એટલે નામોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય છે.

હિક્ષમત-૩૩ અલહમ્દોલિલાહ, મોમન રાહતમાં હોય કે દુઃખ-તકલીફમાં દરેક વખતે ખુદાને ખૂબ વધારે યાદ કરે છે જેના થકી તેનું દીલ સંતોષી રહે છે, તેને એ હકીકત ખબર છે કે દરેક વેળાએ ખુદાવંદના ઝીકરમાં (યાદમાં) ગુંથાયેલા રહેવું છે.

હિક્ષમત-૩૪ અલહમ્દોલિલાહ, મોમીનોની ઇબાદત અર્શ અઝીમ (ઉચ્ચતમ સ્થાન) સુધી પહોંચી જાય છે અને “કુન” (થઈ જા)ના શબ્દમાં ભળી જઈને (ફના થઈને) ઇલાહી ફરમાનની શક્તિ બની જાય છે અને તેનાથી પરિસ્થિતિની સુધારણા થઈ જાય છે.

હિક્મત-૩૫ અલહમ્બોલિલાહ, ઇમામઈલી મુહમ્મદની મૂળભૂત અને ચાવી રૂપી હિક્મત એ છે કે દરેક વ્યક્તિ જમાતખાનાની હાજરીથી રૂહાની પ્રગતી કરે કેમકે જમાતખાનું ઘણી જ પવીત્ર અને બરકતવંતી જગ્યા છે.

હિક્મત-૩૬ અલહમ્બોલિલાહ, જમાતખાનું નૂરનું કારખાનું છે જ્યાં ઝીકર અને ઈબાદતથી નૂર બને છે, ઈલ્મ-જ્ઞાન અને નસીહત (ઉપદેશ)થી નૂર બને છે, ઈમામે ઝમાનની મહેબ્બતથી નૂર બને છે, દરેક પ્રકારની નેકી અને ખિદમતથી નૂર બને છે, બોલ, બૈતુલખયાલ અને નકશથી નૂર બને છે.

હિક્મત-૩૭ અલહમ્બોલિલાહ, જમાતખાનામાં ફરીશ્તાઓ અને નેક રૂહો નાઝીલ થાય છે કારણ કે ત્યાં પાક-પવીત્ર ઈમામનું નૂર મૌજૂદ છે. જે રીતે શમાની આજુબાજુ પરવાનાઓ હોય છે અને ફૂલો ઉપર પતંગીયાઓ બેસે છે તે જ રીતે ઈમામતના નૂરની સાથે હંમેશાં રૂહો અને મલાયકોનું લશ્કર મૌજૂદ રહે છે.

હિક્મત-૩૮ અલહમ્બોલિલાહ, ઈમામે ઝમાન અલૈહિસ્સલામની પાસે જ્ઞાન અને હિક્મતના ભંડારો મૌજૂદ છે જેથી દરેક મોમન બંદાની અકલમંદી એ જ વાતમાં છે કે તે પોતાના વખતના ઈમામને રૂહાની રીતે ઓળખી લ્યે અને તેનાથી જ્ઞાન અને હિક્મત મેળવે.

હિક્મત-૩૯ અલહમ્બોલિલાહ, આપણે સઘળાની ઘણી મોટી ખુશનસીબી છે કે આપણે રૂહાની દોરના અસરમાં છીએ. હઝરત મૌલાના ઈમામ સુલતાન મુહમ્મદ શાહ અને મૌલાના શાહ કરીમ

અલ હુસૈની હાઝર ઈમામનો ઘોર (સમય) રૂહાની અને નૂરાની જ્ઞાનનો સમય છે જેનાથી કાયદો મેળવવામાં મોમીનની ખૂબ મહાન ખુશ નસીબી છે.

હિમ્મત-૪૦ અલહમ્દોલિલાહ, દરેક મોમન એ હકીકતને જાણે છે કે ઈસ્લામની અસલ ન્યામત કઈ છે ? અને તે એ માટે શુક્રગુઝાર પાણ છે (ઉપકાર પાણ માને છે) અને દુઆ છે કે પરવશીગારે આલમ દીની ન્યામતોની ઓળખાણના માટે હિમ્મત અને તૌફીક અર્પણ કરે આમીન, યા રબ્બુલ આલમીન !!

નસીરુદ્દીન નસીર હુંઝાઈ

લંડન ૨૯-૬-૧૯૯૩

શન્સની મુસાફરીની યાદમાં

અનુવાદ : ૭-૧-૧૯૯૪

Institute for Spiritual Wisdom and Esoteric Science
Knowledge for a united humanity

અભ્યાસ 'નસીર' હુંઝાર્દનાં ગુજરાતી પુસ્તકો

- (૧) ઈમામની ઓળખ (કુલ ત્રણ ભાગ)
- (૨) યા અલી મદદ
- (૩) કુરઆન અને નૂરે ઈમામત
- (૪) કુરઆન અને રૂહાનીયત
- (૫) નામ પાડવાનું જ્ઞાન
- (૬) રૂહાનીયત અને સ્વખાઓનો અભ્યાસ
- (૭) બંદગી
- (૮) સબૂતે ઈમામત
- (૯) મેઅરાજે રૂહ
- (૧૦) માગ્સ્કતનાં મોતી (ભાગ ૧)
- (૧૧) આઠ સવાલના જવાબ
- (૧૨) બચ્યાઓના ૬૦ સવાલ
- (૧૩) ચાલીસ સવાલ
- (૧૪) સો સવાલ (કુલ ચાર ભાગ)
- (૧૫) હકીકી દિદાર
- (૧૬) કુરઆને પાક ઈસ્મે આઝમમાં
- (૧૭) ઈસ્મ ખજાનો (કુલ પાંચ ભાગ)

: પ્રકાશક :

ખાનાએ લિકમત-ઈદારાએ 'આરિફ'

